EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.4.26.
COM(2023) 242 final

2023/0136 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU tanácsi irányelv módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló, 2011. november 8-i 2011/85/EU tanácsi irányelv[1] (a továbbiakban: az irányelv) javasolt módosításai egy olyan csomag részét képezik, amely magában foglalja az 1466/97/EK rendelet[2] (a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ága) helyébe lépő rendeletre irányuló javaslatot is és az 1467/97/EK rendelet[3] (a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ága) módosítására irányuló rendeletjavaslatot is. Az irányelv, valamint a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós és korrekciós ága az uniós gazdasági kormányzás keretének részét képezi.

A javaslat indokai

Az uniós gazdasági kormányzás kerete elősegítette a gazdasági stabilitás, a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés és a magasabb foglalkoztatás feltételeinek megteremtését. Ez a keret jelenleg az uniós költségvetési keretből (a Stabilitási és Növekedési Paktumból és az irányelvből), a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárásból, a gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordináció európai szemeszteréből, valamint a makroszintű pénzügyi támogatási programok keretéből áll.

2011-ben a globális pénzügyi válság és az euroövezeti államadósság-válság tanulságainak figyelembevétele érdekében, valamint a hatos csomag részeként az 1175/2011/EU rendelet[4] módosította az 1466/97/EK rendeletet, az 1177/2011/EU rendelet[5] pedig módosította az 1467/97/EK rendeletet, és elfogadták a 2011/85/EU irányelvet.

Ezek a jogszabályok hozzájárultak a nemzeti költségvetések szoros felügyeletének megteremtéséhez, egyúttal fokozottabb hangsúlyt helyeztek az adósságszintek figyelésére. A válság kiváltó okainak orvoslása érdekében az uniós szintű költségvetési keretet nemzeti szinten kötelező rendelkezések egészítették ki annak érdekében, hogy valamennyi tagállamban előmozdítsák a helyes költségvetési politikák követését. E célból az irányelv többek között előírta a tagállamok számára, hogy rendelkezzenek nemzeti költségvetési szabályokkal, független szervek közreműködésével nemzeti szinten ellenőrizzék a költségvetési szabályoknak való megfelelést, és vezessenek be többéves költségvetési kereteket. Az irányelvnek való megfelelés érdekében ezek a nemzeti rendelkezések hatályba léptek.

---

1 HL L 306., 2011.11.23., 41. o.

2 A Tanács 1466/97/EK rendelete (1997. július 7.) a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról (HL L 209., 1997.8.2., 1. o.).

3 A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o.)

4 Az Európai Parlament és a Tanács 1175/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló 1466/97/EK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 306., 2011.11.23., 12. o.).

5 A Tanács 1177/2011/EU rendelete (2011. november 8.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L 306., 2011.11.23., 33. o.).

2019-ben az Európai Számvevőszék jelentést tett közzé „A nemzeti költségvetési keretekkel kapcsolatos uniós előírásokat tovább kell erősíteni és javítani kell alkalmazásuk nyomon követését” címmel[6]. Jelentésében a Számvevőszék hiányosságokat állapított meg a középtávú költségvetés-tervezés és a független költségvetési intézmények hatékonyságával kapcsolatban, és azt ajánlotta a Bizottságnak, hogy a nemzetközi standardokkal összhangban erősítse meg a középtávú költségvetési keretekre és a független költségvetési intézményekre vonatkozó követelményeket.

2020-ban a Bizottság közleményt tett közzé az irányelv megfelelőségének áttekintéséről (a továbbiakban: megfelelőségi áttekintés)[7], amelyben kiemelte a nemzeti költségvetési keretrendszerek jelenlegi felépítése terén elért eredményeket és a további javulás lehetőségeit. A megfelelőségi áttekintés azt mutatta, hogy a nemzeti költségvetési szabályok száma nőtt, szigorúbbá váltak, széles körben elterjedt a középtávú költségvetési tervezés, továbbá javult az előrejelzési megbízhatóság és – a függő kötelezettségekre is kiterjedően – a fiskális átláthatóság. Az áttekintés azonban azt is megállapította, hogy a középtávú tervezés továbbra is nagyrészt az éves költségvetés-tervezésnek van alárendelve, megkérdőjelezte a havi pénzforgalmi szemléletű költségvetési adatok jelentésének hasznosságát, és problémaként jelezte az előrejelzési értékelésre, az adókiadásokra és a költségvetésen kívüli szervekre vonatkozó rendelkezések értelmezésében mutatkozó nagy fokú heterogenitást. Megállapítást nyert továbbá, hogy a formális közös uniós keret hiánya hátráltatja a költségvetési számvitel használatát.

Végezetül a Bizottság 2022. november 9-i közleményében[8] előterjesztette az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzeléseit, amelyek az adósság fenntarthatóságának biztosítására, valamint valamennyi tagállam fenntartható és inkluzív növekedésének előmozdítására irányulnak. Az elképzelések erősebb nemzeti felelősségvállalást, a keret egyszerűsítését és a középtávú szemlélet fokozottabb érvényesítése felé való elmozdulást irányoztak elő, erősebb és koherensebb jogérvényesítéssel kombinálva. A Bizottság reformelképzelései kiterjedtek a független költségvetési intézmények felépítésének és teljesítményének javítására is. Az elképzelésekről szóló közlemény a 2021 októberében indított nyilvános konzultáció keretében kapott észrevételeket is tükrözte. E konzultáció keretében más uniós intézmények és a kulcsfontosságú érdekelt felek szólhattak hozzá a témához[9].

---

6 Az Európai Számvevőszék 2019. évi különjelentése: „A nemzeti költségvetési keretekkel kapcsolatos uniós előírásokat tovább kell erősíteni és javítani kell alkalmazásuk nyomon követését”. https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_22/SR_Fiscal_Stability_HU.pdf.

7 Az irányelv 16. cikke előírta a Bizottság számára, hogy tegye közzé az irányelv áttekintését, amelyben értékeli a statisztikai követelmények megfelelőségét, a számszerű költségvetési szabályok kialakítását és eredményességét, valamint a tagállamok államháztartása átláthatóságának általános szintjét. A megfelelőségi áttekintés a Bizottság 2020. február 5-i „A gazdasági kormányzás felülvizsgálata – Jelentés az 1173/2011/EU, 1174/2011/EU, 1175/2011/EU, 1176/2011/EU, 1177/2011/EU, 472/2013/EU és 473/2013/EU rendeletek alkalmazásáról és a 2011/85/EU tanácsi irányelv megfelelőségéről” című COM(2020) 55 final bizottsági közlemény részét képezi.

8 A Bizottság közleménye az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről, 2022. november 9., COM(2022) 583 final.

9 Bizottsági szolgálati munkadokumentum: „Online public consultation on the review of the EU economic governance framework – Summary of responses – Final Report” (Online nyilvános konzultáció az uniós gazdasági kormányzási keret felülvizsgálatáról – A válaszok összefoglalása – Zárójelentés), SWD(2022) 104 final, 2022. március 28.

A javaslat célkitűzései

Ez a javaslat módosításokat tartalmaz az irányelvhez. Az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó, 2022. november 9-i bizottsági elképzelésekkel összhangban a módosítások célja a nemzeti felelősségvállalás és a költségvetési tervezés középtávú orientációjának megerősítése. A módosítások konkrétan az alábbiakra irányulnak:

- A meglévő szabályozás egyszerűsítése: a pénzforgalmi alapú havi költségvetési adatok benyújtására vonatkozó rendelkezések (3. cikk (2) bekezdés)[10] nem hasznosak a nemzeti költségvetési keretrendszerek megerősítése szempontjából, amint arra a megfelelőségi áttekintés is rávilágított. Az Egyesült Királyságra vonatkozó 8. cikkre már nincs szükség. A 4. cikk (4) és (5) bekezdésének rendelkezéseire már nem lesz szükség, ha ezek a követelmények szerepelnek a(z) XXX rendeletre irányuló javaslatban (prevenciós ág).
- Pontosító rendelkezések: a javaslat szerint a 4. cikk (6) bekezdése a megfelelőségi áttekintés során feltárt kétértelműség kiküszöbölése érdekében immár kifejezetten független szerveket említ mint az előrejelzések utólagos értékeléséért felelős szerveket. Továbbá a javaslat szerint a 14. cikk (1)–(3) bekezdése pontosabban határozza meg a rendes nemzeti költségvetés részét nem képező államháztartási szervekre és alapokra vonatkozó beszámolási követelményeket, valamint az adókiadásokra és a függő kötelezettségekre vonatkozó követelményeket. Ezeket a követelményeket a tagállamok igen eltérő módon értelmezték, és ezen értelmezések némelyike nem tükrözte teljes mértékben az irányelv eredeti logikáját.
- A nemzeti felelősségvállalás megerősítése: a javaslat kiegészíti és pontosítja a független költségvetési intézményekre vonatkozó követelményeket. Egyes esetekben a javasolt új rendelkezések már alkalmazandók az euroövezeti tagállamokra, valamint Dániára, Bulgáriára és Romániára mint a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződés (a továbbiakban: SKKSZ)[11] szerződő feleire (új 8. cikk). Más javasolt rendelkezések olyan feladatokkal egészítenék ki a független költségvetési intézmények tevékenységi körét, amelyek szerepet ruháznának rájuk az uniós költségvetési keret nemzeti szintű felügyeletében, amint az az XXX rendeletre irányuló javaslatban (prevenciós ág) és az 1467/97/EK rendelet módosítására irányuló javaslatban (korrekciós ág) is megjelenik. Ezen feladatok közé tartozik a költségvetési előrejelzések készítése vagy jóváhagyása, valamint a fenntarthatósági elemzések és a szakpolitikai intézkedések hatásának értékelése. Végezetül a javasolt rendelkezések egy része a nemzetközi szervezetek által meghatározott standardokkal összhangban a független költségvetési intézmények függetlenségének és elszámoltathatóságának biztosítására irányul, amint azt a Számvevőszék 2019. évi különjelentése is ajánlja.
- A középtávú orientáció előtérbe helyezése: a javaslat szerint az előrejelzésekben szisztematikusabban kellene megjeleníteni a többéves költségvetési dimenziót (4. cikk), és ugyanígy kellene eljárni az éves költségvetés és a középtávú tervezés közötti kapcsolat (10. cikk) tekintetében is, amelyet az Európai Számvevőszék 2019. évi különjelentésében és a megfelelőségi áttekintés keretében is gyengének minősítettek.
- Az államháztartás minőségének javítása: a javaslat tartalmaz néhány rendelkezést az állami költségvetések ellenőrizhetőségének előmozdítására és az éghajlatváltozással

[10] A cikkek az irányelv eredeti számozására utalnak, kivéve, ha „új” cikkről van szó.

[11] Szerződés a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról, 2012. március 2.

kapcsolatos költségvetési kockázatok átláthatóságának növelésére. A 9. cikk (2) bekezdésének d) pontja mostantól előírná az éghajlatváltozásból eredő kockázatok és az éghajlat-politikák államháztartásra gyakorolt hatásainak értékelését. Hasonlóképpen, a 14. cikk (3) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy a lehető legnagyobb mértékben tegyék közzé a katasztrófákkal és az éghajlattal kapcsolatos függő kötelezettségekre, valamint a természeti katasztrófákból és az éghajlattal kapcsolatos sokkhatásokból eredő gazdasági veszteségekre vonatkozó adatokat. E sokkokkal összefüggésben az állami szektor által viselt költségvetési terhekről és a sokkhatások enyhítésére vagy fedezésére használt eszközökről is be kellene számolni.

Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

A javaslat a Bizottság által 2022. november 9-én az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozóan előterjesztett elképzelésekhez kapcsolódó szélesebb körű javaslatcsomag részét képezi. A csomag a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágának helyébe lépő és a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágának módosításáról szóló rendeletre irányuló javaslatokat is tartalmazza, és célja egy olyan megreformált keret létrehozása, amely a középtávú orientáción és a nemzeti felelősségvállaláson alapul, és amelynek célja a magas adósságszint hiteles és számottevő csökkentése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása. A megreformált gazdasági kormányzási keret tehát fenntartja a Stabilitási és Növekedési Paktum költségvetési fegyelemre és a növekedés előmozdítására irányuló alapvető célkitűzéseit, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) foglalt alapító rendelkezéseit.

Ugyanakkor a rendezett és fenntartható államháztartásra, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítására való törekvés révén a megreformált keret érvényre juttatja az SKKSZ[12] III. címét képező költségvetési paktum fő célkitűzéseit is. Emellett a javasolt jogszabályok egyéb elemei megőrzik a költségvetési paktum lényegi tartalmát. Középtávú orientációjából adódóan és az országspecifikus adósságproblémák előtérbe helyezésével a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágának helyébe lépő rendeletre irányuló javaslat részben a költségvetési paktumnak a középtávú célkitűzésekhez való közelítésre vonatkozó követelményét tükrözi, valamint azt, hogy e közelítés időkeretére az országspecifikus fenntarthatósági kockázatok figyelembevételével kell javaslatot tenni (az SKKSZ 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja). A költségvetési paktum a strukturális egyenleg kiemelt kezelése mellett a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított kiadások elemzését is előírja a

[12] A költségvetési fegyelemnek a gazdasági ciklus egészében történő megerősítése érdekében 2012. március 2-án 25 tagállam megerősítette a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló kormányközi szerződést (SKKSZ). Az SKKSZ 2. cikkének első bekezdése emlékeztet arra, hogy a szerződést „*a szerződő felek az Európai Unió alapját képező szerződésekkel, illetve különösen az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkének (3) bekezdésével, továbbá az Európai Unió jogával összhangban alkalmazzák és értelmezik, ideértve az eljárásjogot is, amennyiben másodlagos jogi aktus elfogadása szükséges*”. Az SKKSZ 2. cikkének második bekezdése emlékeztet arra, hogy a szerződés „*annyiban alkalmazandó, amennyiben összeegyeztethető az Európai Unió alapját képező szerződésekkel és az Európai Unió jogával. A szerződés nem sértheti az Unió hatáskörét a gazdasági unió terén*”. Az SKKSZ III. címe, vagyis a „költségvetési paktum” kötelezően alkalmazandó azon tagállamokra nézve, amelyek pénzneme az euro, a többi tagállam pedig önkéntes alapon alkalmazhatja (az SKKSZ 1. cikkének (2) bekezdése és 14. cikkének (5) bekezdése). Az SKKSZ 16. cikke úgy rendelkezik, hogy „*[a] szerződés hatálybalépését követő legfeljebb öt éven belül a végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatok értékelése alapján az Európai Unióról szóló szerződéssel és az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban meg kell tenni az ahhoz szükséges lépéseket, hogy e szerződés tartalma az Európai Unió jogi keretének részévé váljon*”.

megfelelés átfogó értékelése céljából (az SKKSZ 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja), és ezt az elemzést a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágának helyébe lépő rendeletre irányuló javaslat is megerősíti. A költségvetési paktum csak rendkívüli körülmények esetén, átmeneti jelleggel teszi lehetővé a középtávú költségvetési céltól, illetve az ahhoz vezető korrekciós pályától való eltérést (az SKKSZ 3. cikke (1) bekezdésének c) pontja), amint azt a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágának helyébe lépő rendeletre irányuló javaslat előirányozza. A költségvetési paktum előírja, hogy a középtávú költségvetési céltól vagy az ahhoz vezető korrekciós pályától való jelentős észlelt eltérés esetén az eltérés korrekciója érdekében meghatározott időn keresztül intézkedéseket kell tenni (az SKKSZ 3. cikke (1) bekezdésének e) pontja). Hasonlóképpen, a megreformált keret előírja a Tanács által meghatározott nettó kiadási pályától való eltérések korrekcióját. Továbbá, ha az eltérések a GDP 3 %-át meghaladó hiányhoz vezetnek, a tagállam túlzotthiány-eljárás alá vonható. A GDP 60 %-át meghaladó adóssággal rendelkező tagállamokra vonatkozóan megerősítésre kerülne az adósságalapú túlzotthiány-eljárás: a jelenlegi adósságcsökkentési referenciaérték (az úgynevezett „1/20-os szabály”) helyett – amely egyes tagállamok számára túl megterhelő költségvetési kiigazítást irányzott elő – a nettó kiadási pályától való eltérésre összpontosítana. A költségvetési paktum a szabályainak betartására vonatkozó felügyeleti szerepet ruház a független költségvetési intézményekre, és az e felügyeleti intézmények szerepét és függetlenségét érintő, eddig a Bizottság által az SKKSZ 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban megfogalmazott közös elvekben[13] részletezett rendelkezések immár teljes mértékben beépültek az irányelv módosítására irányuló javaslatba. A költségvetési paktum értelmében a Bizottság és a Tanács szerepet játszik a végrehajtási folyamatban (az SKKSZ 5. cikke), amint az a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágának javasolt módosításaiban szerepel.

A költségvetési paktum és a megreformált gazdasági kormányzási keret között a költségvetési paktum nemzeti jogrendekben való végrehajtásából adódóan is mutatkoznak hasonlóságok. Az SKKSZ legtöbb szerződő fele átültette annak rendelkezéseit nemzeti jogába, közvetlen kapcsolatot teremtve a megfelelő uniós jogszabályokkal[14]. Ez vonatkozik a középtávú célkitűzésre és a konvergenciapályára, valamint a jelentős eltérés értékelésére vagy a Tanács által elfogadott ajánlások betartását előíró rendelkezésekre (amelyek mindegyike az 1466/97/EK rendeletből származik).

Figyelembe véve ezeket a közös vonásokat megállapítható, hogy a gazdasági kormányzási keret javasolt reformja – az SKKSZ 16. cikkének megfelelően – beépíti az SKKSZ költségvetési rendelkezéseinek tartalmát az Európai Unió jogi keretébe.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az éghajlatváltozásnak a nemzeti költségvetési politikákra és a költségvetési kockázatokra gyakorolt hatásaira vonatkozó követelmények beillesztésével a javaslat biztosítja az összhangot más olyan uniós szakpolitikákkal, amelyek a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosítására irányuló célkitűzésnek megfelelően támogatják az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó intézkedéseket. Egyes tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveik részeként olyan reformokat hajtanak

[13] Lásd: a Bizottság közleménye – A nemzeti költségvetési korrekciós mechanizmusok közös elvei, 2012. június 20., COM(2012) 342 final.

[14] A Bizottság a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződés 8. cikke alapján előterjesztett 2017. február 22-i jelentése, C(2017) 1201 final.

végre, amelyek a javasolt módosításokkal összhangban javítják a költségvetési keretrendszereket, például egyes költségvetési intézmények függetlenségének javítása révén.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYEI

A gazdasági kormányzás felülvizsgálatának részeként a Bizottság sokrétű egyeztetési tevékenységet folytatott, többek között konferenciák szervezése és az érdekelt felekkel folytatott célzottabb eszmecserék révén. A Bizottság 2021 októberében nyilvános konzultációt[15] indított, és felkért más uniós intézményeket és a kulcsfontosságú érdekelt feleket a konzultációban való részvételre. A polgárok és a résztvevők széles köre – többek között nemzeti kormányok, parlamentek, szociális partnerek, tudományos körök és más uniós intézmények – különböző fórumokon – például célzott találkozók, workshopok és online felmérések keretében – fejtették ki nézeteiket az uniós gazdasági kormányzás reformjával kapcsolatban. Számos érdekelt fél támogatta a nemzeti költségvetési keretrendszerek megerősítését, például a független költségvetési intézményeknek az uniós felügyeleti keretbe való nagyobb mértékű bevonásán keresztül. Egyes esetekben a független költségvetési intézmények bevonására olyan eszközként tekintettek, amely révén növelni lehet a költségvetésre vonatkozóan tett kötelezettségvállalások teljesítésének elmulasztásával járó reputációs költségeket.

Néhány érdekelt fél azt is szorgalmazta, hogy az uniós felügyeletben betöltött szerep mellett a független költségvetési intézményeknek legyen erősebb szerepük a nemzeti költségvetési szabályok ellenőrzésében, amit a kormányok azon kötelezettsége révén kellene érvényesíteni, hogy szisztematikusan vegyék figyelembe a független költségvetési intézmények értékelését, egyúttal legyen strukturáltabb párbeszéd a független költségvetési intézmények és az uniós intézmények között. Néhányan a feladatkör bővítését javasolták az adósságfenntarthatósági elemzésekhez szükséges inputok előállítása, a nemzeti kormányok által költségvetési politikájuk kialakításához kiindulópontként használható makrogazdasági előrejelzések (többek között a középtávú tervekhez kapcsolódó előrejelzések) elkészítése, valamint a költségvetési tervek kidolgozása vagy validálása terén. A költségvetési politikával kapcsolatos tanácsadói szerepre, valamint a nyilvános vitában játszott jelentősebb szerepre vonatkozó javaslatok is megfogalmazódtak.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

Jogalap

A módosítandó irányelv jogalapja az EUMSZ 126. cikke (14) bekezdésének harmadik albekezdése. A tagállamok nemzeti költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelmények módosításának célja a túlzott hiány elkerülése érdekében az EUMSZ 126. cikkében meghatározott uniós szakpolitikai keret kiegészítése és megerősítése. A javaslat valamennyi tagállamra alkalmazandó.

[15] Bizottsági szolgálati munkadokumentum: „Online public consultation on the review of the EU economic governance framework: summary of responses" (Online nyilvános konzultáció az uniós gazdasági kormányzási keret felülvizsgálatáról – A válaszok összefoglalása"), SWD(2022) 104 final, 2022. március 28.

Szubszidiaritás és arányosság

A javaslat megfelel az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás és arányosság elvének. Célját, nevezetesen a költségvetési fegyelemnek az EUMSZ által előírt egységes betartását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és az uniós szinten jobban megvalósítható. Ezen túlmenően, mivel a javasolt módosítások célja elsősorban az irányelv egyes hiányosságainak orvoslása vagy rendelkezéseinek pontosítása, illetve aktualizálása, továbbá figyelembe véve különösen a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágát felváltó rendeletre irányuló javaslatot és a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágának módosításait, a módosításokat uniós szinten lehet a legjobban megvalósítani, nem pedig különböző nemzeti szintű kezdeményezésekkel.

Az irányelv a javasolt módosításokkal nem terjed túl azon, ami az említett cél eléréséhez szükséges. A tagállamok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében néhány módosítás az irányelv követelményeinek egyszerűsítését javasolja, és biztosítja az összhangot a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágának helyébe lépő rendeletre irányuló javaslattal és a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágának módosításaival. Az arányosságot a fogalmakat és fogalommeghatározásokat pontosító, az irányelv végrehajtását megkönnyítő módosítások is biztosítják. Hasonlóképpen, a független költségvetési intézményekkel kapcsolatos számos rendelkezés a tagállamok egy körére, de nem az összes tagállamra vonatkozó meglévő szabályokból, azaz a stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződésből vagy a 473/2013/EU rendeletből származik. Ebből kifolyólag számos tagállamban már végrehajtották ezeket a rendelkezéseket. Emellett előírásra kerül az éghajlattal kapcsolatos kockázatokról és veszteségekről való beszámolás a megvalósítás alatt lévő nemzeti intézkedések, valamint annak figyelembevételével, hogy ezeket a gyakorlatokat hozzá kell igazítani az országspecifikus igényekhez és preferenciákhoz. Végezetül, mivel a tagállamoknak ezeket a rendelkezéseket át kell ültetniük még nemzeti jogrendjükbe, a javasolt módosított irányelv azért is megfelelő eszköz az irányelv céljának eléréséhez, mert lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a követelményeket saját sajátosságaikhoz igazítsák.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek az EU költségvetését érintő vonzatai.

2023/0136 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU tanácsi irányelv módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 126. cikke (14) bekezdésének harmadik albekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére,

mivel:

(1) Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok eleget tegyenek az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) szerinti, a költségvetési politika területén fennálló kötelezettségeknek, különös tekintettel a túlzott költségvetési hiány elkerülésére, a 2011/85/EU tanácsi irányelv[16] részletes szabályokat állapított meg a tagállamok költségvetési keretrendszerének jellemzőire vonatkozóan.

(2) A gazdasági és monetáris unióval kapcsolatban a 2011/85/EU irányelv hatálybalépése óta szerzett tapasztalatokra építve módosítani kell az irányelvnek a tagállamok költségvetési keretrendszereit meghatározó szabályokra és eljárásokra vonatkozó követelményeit.

(3) 2019-ben az Európai Számvevőszék jelentést tett közzé, amelyben megvizsgálta a nemzeti költségvetési keretrendszerekre vonatkozó uniós követelményeket, és azt ajánlotta a Bizottságnak, hogy a nemzetközi standardok és a bevált gyakorlatok figyelembevételével vizsgálja felül ezeket a követelményeket. Az Európai Számvevőszék konkrét intézkedéseket javasolt a nemzeti költségvetési keretrendszerek hatókörének és hatékonyságának javítása érdekében, különös tekintettel a középtávú költségvetési keretekre és a független költségvetési intézményekre[17].

(4) A Bizottság 2020. február 5-i közleménye[18] rámutatott arra, hogy jelentős, de egyenetlen előrelépés történt a nemzeti költségvetési keretrendszerek fejlesztése

---

16 A Tanács 2011/85/EU irányelve (2011. november 8.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről (HL L 306., 2011.11.23., 41. o.).

17 Az Európai Számvevőszék 2019. évi különjelentése: „A nemzeti költségvetési keretekkel kapcsolatos uniós előírásokat tovább kell erősíteni és javítani kell alkalmazásuk nyomon követését”.

18 A Bizottság közleménye – A gazdasági kormányzás felülvizsgálata – Jelentés az 1173/2011/EU, 1174/2011/EU, 1175/2011/EU, 1176/2011/EU, 1177/2011/EU, 472/2013/EU és 473/2013/EU

terén, mivel az uniós jog csak minimumkövetelményeket határoz meg, és hogy a nemzeti rendelkezések végrehajtása és az azoknak való megfelelés mértéke nagyon eltérő volt. A közleményben a Bizottság mérlegelte, hogy a meghatározó jelentőségű szabályozási környezet és a strukturális reformok mellett a költségvetési keretrendszer milyen mértékben képes támogatni a klímasemleges, erőforrás-hatékony és digitális európai gazdaságra való átállással kapcsolatos gazdasági, környezeti és társadalmi szakpolitikai igényeket.

(5) Az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közlemény[19] a környezetbarát költségvetés-tervezési eszközök nagyobb mértékű használatát szorgalmazta annak érdekében, hogy a közberuházásokat, a fogyasztást és az adózást a zöld prioritásoknak megfelelő irányba tereljék, elmozdulva a káros hatással járó támogatások gyakorlatától. Az európai klímarendelet 2050-re teljesítendő uniós szintű klímasemlegességi célkitűzést határoz meg, és előírja az uniós intézmények és a tagállamok számára, hogy tegyenek előrelépést az alkalmazkodóképesség növelése terén. A Bizottság vállalta, hogy a tagállamokkal együttműködve átvilágítja a zöld költségvetési gyakorlatokat, és azok teljesítményét referenciamutatókhoz fogja viszonyítani. Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégiáról szóló, 2021. február 24-i bizottsági közlemény[20] rámutatott az éghajlatváltozás makroszintű költségvetési jelentőségére, és kiemelte, hogy növelni kell az Unió éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciáját. Az európai szemeszter további keretet biztosít ezen erőfeszítések támogatásához, a Technikai Támogatási Eszköz pedig gyakorlati segítséget nyújt azok végrehajtásához.

(6) Az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i bizottsági közlemény[21] kiemelte, hogy meg kell erősíteni az államadósság fenntarthatóságát és csökkenteni kell a magas államadósság-rátákat, ugyanakkor minden tagállamban elő kell mozdítani a fenntartható és inkluzív növekedést. Az elképzelések a következő fő célkitűzésekre irányulnak: a nemzeti felelősségvállalás javítása, a keret egyszerűsítése és középtávú célok előtérbe helyezése – mindezt erőteljesebb és következetesebb végrehajtással kombinálva.

(7) Az EUMSZ rendelkezéseinek való megfelelés fokozása és különösen az EUMSZ 126. cikkében meghatározott, a túlzott költségvetési hiányra vonatkozó eljárás elkerülése érdekében a tagállami jogban – az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i bizottsági közleménnyel összhangban – a 2011/85/EU irányelvben jelenleg előírtakon túl konkrét rendelkezéseket kell meghatározni a nemzeti felelősségvállalás erősítésére. Az említett irányelv végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokra építve, a végrehajtás során feltárt hiányosságok kezelése érdekében a módosításoknak ki kell terjedniük az átláthatóságra és a statisztikákra, az előrejelzésekre és a középtávú költségvetés-tervezésre vonatkozó rendelkezésekre is.

---

rendeletek alkalmazásáról és a 2011/85/EU tanácsi irányelv megfelelőségéről, 2020. február 5., COM(2020) 55 final.

19 A Bizottság közleménye – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.

20 A Bizottság közleménye – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, COM(2021) 82 final.

21 A Bizottság közleménye az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről, COM(2022) 583 final.

(8) Ez az irányelv egy csomag része, amelybe beletartozik még az 1466/97/EK rendelet[22] (a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ága) helyébe lépő (EU) [XXX] európai parlamenti és tanácsi rendelet[23] és az 1467/97/EK tanácsi rendeletet[24] (a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ága) módosító [XXX] tanácsi rendelet[25] is. E csomaggal létrejön a megreformált uniós gazdasági kormányzási keret, amely a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló kormányközi szerződés[26] (SKKSZ) 16. cikkével összhangban az SKKSZ III. címét képező költségvetési paktum tartalmát beépíti az uniós jogba. A III. cím kötelező azokra a tagállamokra nézve, amelyek pénzneme az euro, valamint önkéntes alapon alkalmazandó Bulgáriára, Dániára és Romániára. Az SKKSZ tagállamok általi végrehajtása során szerzett tapasztalatokra építve a jogalkotási csomag fenntartja a költségvetési paktum középtávú orientációját mint a költségvetési fegyelem és a növekedés előmozdításának eszközét. A csomag a nemzeti felelősségvállalás fokozása céljából megerősíti az országspecifikus dimenziót, többek között a független költségvetési intézmények szerepének kiterjesztése révén, ami a költségvetési paktum Bizottság által az SKKSZ 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban javasolt közös elveire[27] épül. A diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított kiadásoknak a költségvetési paktum szerinti átfogó megfelelőségi értékelése szerinti elemzését az 1466/97/EK rendelet helyébe lépő [XXX] rendelet határozza meg. A költségvetési paktumhoz hasonlóan az 1466/97/EK rendeletet felváltó [XXX] rendelet szintén csak rendkívüli körülmények esetén, átmeneti jelleggel teszi lehetővé a középtávú tervtől való eltérést. A Paktumban meghatározottaknak megfelelően a középtávú tervtől való jelentős eltérés esetén az eltérés korrekciója érdekében meghatározott időn keresztül intézkedéseket kell tenni. A csomagban foglalt jogszabályok megerősítik a költségvetési felügyeleti és végrehajtási eljárásokat a rendezett és fenntartható államháztartás és a fenntartható növekedés előmozdítására vonatkozó kötelezettségvállalás teljesítése érdekében. A gazdasági kormányzási keret reformja így fenntartja az SKKSZ költségvetési fegyelemre és az adósság fenntarthatóságára irányuló alapvető célkitűzéseit.

(9) A tagállamok közötti összehasonlítást lehetővé tevő, kiváló minőségű statisztikai adatok előállításának előfeltétele a teljes körű és megbízható költségvetési számvitel alkalmazása az államháztartás valamennyi alszektorában. A nemzeti és regionális számlák európai rendszere (ESA 2010) szerinti adatok hozzáférhetősége és megfelelő minősége létfontosságú az Unió költségvetési felügyeleti keretének megfelelő működéséhez. Az ESA 2010 eredményszemléletű információkra támaszkodik. Ezért javítani kell az eredményszemléletű statisztikák előállításához szükséges eredményszemléletű adatok és információk gyűjtését oly módon, hogy az az államháztartás valamennyi alszektorában integrált, átfogó és harmonizált legyen.

---

22 A Tanács 1466/97/EK rendelete (1997. július 7.) a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról (HL L 209., 1997.8.2., 1. o.).

23 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) […/…] rendelete ([*dátum*]) [*teljes cím*] (HL L ...).

24 A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o.)

25 A Tanács (EU) […/…] rendelete ([*dátum*]) [*teljes cím*], (HL L ...).

26 Szerződés a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról, 2012. március 2.

27 A Bizottság közleménye – A nemzeti költségvetési korrekciós mechanizmusok közös elvei, 2012. június 20., COM(2012) 342 final.

(10) A magas frekvenciájú adatok olyan mintákat tárhatnak fel, amelyek szorosabb felügyeletet tesznek szükségessé, és javíthatják a költségvetési előrejelzések minőségét. A tagállamoknak és a Bizottságnak (Eurostat) az Európai Unióról szóló szerződéshez (EUSZ) és az EUMSZ-hez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló 12. jegyzőkönyv 2. cikkében foglalt fogalommeghatározások alkalmazásával pénzforgalmi adatokat, negyedéves hiány- és adósságadatokat kell közzétenniük. A nemzeti felelősségvállalás erősítése érdekében a nemzeti költségvetési fogalommeghatározásokhoz igazított, nagyobb gyakoriságú költségvetési adatok közzétételét a nemzeti átláthatósági követelmények és a felhasználói igények alapján kell meghatározni.

(11) Az éves és többéves költségvetési jogszabályokhoz kapcsolódó elfogult és nem realisztikus makrogazdasági és költségvetési előrejelzések jelentősen akadályozhatják a költségvetési tervezés hatékonyságát, és következésképp alááshatják a költségvetési fegyelem iránti elkötelezettséget. Az alapforgatókönyvi feltételezések minőségének javítása és a különböző szakpolitikai intézkedések költségvetési hatásának elfogulatlan értékelése érdekében a tagállamok makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseit független költségvetési intézménynek kell jóváhagynia vagy elkészítenie.

(12) A makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseket minőségük javítása érdekében egy független szerv által végzett rendszeres, objektív és átfogó értékeléseknek kell alávetni. Ezeknek az értékeléseknek ki kell terjedniük a gazdasági feltételezések vizsgálatára, a más intézmények által készített előrejelzésekkel való összehasonlításra, valamint a múltbeli előrejelzések megbízhatóságának értékelésére.

(13) A tagállamok államháztartását ellenőrző független szervek a hatékony költségvetési keretrendszerek alapvető elemét képezik. A 473/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[28] előírja azon tagállamok számára, amelyek pénzneme az euro, hogy rendelkezzenek makrogazdasági előrejelzések jóváhagyásával vagy elkészítésével megbízott független költségvetési intézményekkel, valamint konkrét biztosítékokat állapít meg függetlenségükre és erőforrásaikra vonatkozóan. Tekintettel a független szerveknek az államháztartás működéséhez való kedvező hozzájárulására, ezeket a követelményeket valamennyi tagállamra ki kell terjeszteni. A költségvetési fegyelem előmozdítása és a költségvetési politika hitelességének erősítése érdekében ezeknek a szerveknek is hozzá kell járulniuk a költségvetési tervezéshez azáltal, hogy elkészítik vagy jóváhagyják a kormány által használt előrejelzéseket és adósságelemzéseket, valamint elvégzik a költségvetési politikák független értékelését és nyomon követik a költségvetési keretrendszernek való megfelelést.

(14) A költségvetési politika terén a felelősség megerősítése érdekében a költségvetési intézményeknek magas szintű működési függetlenséggel, feladataik ellátásához szükséges erőforrásokkal, valamint a szükséges információkhoz való széles körű és kellő időben biztosított hozzáféréssel kell rendelkezniük.

(15) A költségvetési tervezés javítása érdekében kellő figyelmet kell fordítani az éghajlatváltozásból fakadó makroszintű költségvetési kockázatokra, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos politikák államháztartásra gyakorolt közép- és hosszú távú hatásaira. Az éghajlatváltozásból és az arra visszavezethető katasztrófákból

[28] Az Európai Parlament és a Tanács 473/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a költségvetésiterv-javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euroövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről (HL L 140., 2013.5.27., 11. o.).

eredő költségvetési kockázatok korlátozására és kezelésére irányuló nemzeti stratégiák szempontjából kulcsfontosságú annak megértése, hogy az éghajlattal kapcsolatos sokkok milyen csatornákon keresztül hatnak a gazdaságra és az államháztartásra.

(16) Az egyéves költségvetési tervezési szemlélet nem biztosít megfelelő alapot a rendezett költségvetési politikákhoz, mivel a legtöbb intézkedés olyan következményekkel jár, amelyek jóval túlmutatnak az éves költségvetési cikluson. A hatékony többéves költségvetési tervezés erősíti a költségvetési politika hitelességét, egyúttal az adósság fenntarthatóságát is szem előtt tartja. A hatékony középtávú tervezés a középtávú nemzeti költségvetési célkitűzések egyértelmű és következetes meghatározásán alapul, amelyeket a nemzeti középtávú tervek tartalmaznak. A többéves költségvetési szemlélet fejlesztése érdekében az éves költségvetési jogszabályok tervezésének összhangban kell lennie a középtávú költségvetési keretekben meghatározott többéves célkitűzésekkel.

(17) A költségvetési fegyelem és az államháztartás fenntarthatóságának eredményes előmozdításához a költségvetési keretrendszereknek az államháztartás teljes egészére ki kell terjedniük. Ezért kiemelt figyelmet kell fordítani azon államháztartási szervek és alapok műveleteire, amelyek az alszektorok szintjén nem képezik a rendes költségvetés részét, és amelyek azonnali vagy középtávú hatást gyakorolnak a tagállamok költségvetési helyzetére. Az említett műveletek által az államháztartási egyenlegre és az adósságra gyakorolt együttes hatások értékeit az éves költségvetési eljárások keretében és a középtávú költségvetési tervekben kell bemutatni, figyelembe véve a jövőbeli műveletekből, valamint a fennálló és várható új kötelezettségekből eredő hatásokat.

(18) Átláthatóságra van szükség az adókiadások típusa és nagysága, valamint az ebből eredő adóbevétel-kiesések tekintetében is annak alaposabb megértése érdekében, hogy a költségvetési politika és a költségvetési tervezés milyen mértékben igazodik a kormányzati prioritásokhoz.

(19) A környezetbarát költségvetés-tervezési eszközök segíthetnek abban, hogy az állami bevételeket és kiadásokat a zöld prioritások felé tereljék. Ezzel összefüggésben az átfogó, hasznos és hozzáférhető információk megbízható és rendszeres közlése javítja a költségvetési döntéshozatalt. Ennek keretében adatokat kell szolgáltatni arról, hogy tükrözik a bevételek a „szennyező fizet” elv érvényesítését, valamint arról, hogy a kiadásoknak milyen kedvező vagy kedvezőtlen hatása van a zöld prioritásokra. A tagállamoknak közzé kell tenniük az arra vonatkozó információkat, hogy költségvetésük érintett elemei hogyan járulnak hozzá a nemzeti és nemzetközi éghajlat-politikai és környezetvédelmi kötelezettségvállalások teljesítéséhez, valamint az alkalmazott módszertant. A tagállamoknak külön-külön a kiadásokra, az adókiadásokra és a bevételi tételekre vonatkozóan kell közzétenniük az adatokat és a leíró információkat. A tagállamokkal szembeni elvárás, hogy tegyenek közzé információkat a költségvetési politikák elosztási hatásáról, és a zöld költségvetés-tervezés kidolgozása során vegyék figyelembe a foglalkoztatási, szociális és elosztási szempontokat[29].

[29] A Bizottság 2022. szeptember 28-i COM(2022)494 final közleménye: „A tagállami szakpolitikák elosztási hatásának pontosabb értékelése” és a költségvetésiterv-javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euroövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló, 2013. május 21-i 473/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke (3) bekezdésének d) pontja (HL L 140., 2013.5.27., 11. o.).

(20) Kellő figyelmet kell fordítani a függő kötelezettségekre. A függő kötelezettségek valamely bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezésétől függő lehetséges kötelezettségek, illetve olyan, már meglévő kötelezettségek, amelyek kifizetésére nem biztos, hogy sor kerül, vagy a lehetséges kifizetés összegét nem lehet megbízható módon meghatározni. Ezek közé tartoznak például az állami garanciák, a nemteljesítő hitelek, az állami vállalatok működéséből eredő kötelezettségek, valamint a bírósági ügyekből eredő potenciális kiadások és kötelezettségek, valamint a katasztrófákhoz kapcsolódó függő kötelezettségek.

(21) A tagállamok túlnyomó többsége szembesült természeti katasztrófák és szélsőséges időjárási események következményeivel, és az éghajlatváltozás várhatóan növeli az ilyen események gyakoriságát és intenzitását. A kormányok az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó intézkedésekbe ruháznak be, és lépéseket tesznek annak érdekében, hogy katasztrófákkal összefüggésben fedezzék a sürgősségi segély, a helyreállítás és az újjáépítés költségeit, és egyes esetekben végső biztosítóként járjanak el. Tekintettel az államháztartás fenntarthatósága előtt álló jelenlegi és jövőbeli kihívásokra, különös figyelmet kell fordítani a természeti katasztrófákból és az éghajlattal kapcsolatos eseményekből eredő kormányzati kötelezettségekre és az államháztartást érintő kockázatokra, kezdve a múltbeli események által okozott gazdasági veszteségekre és költségvetési terhekre vonatkozó információk gyűjtésével és közzétételével, valamint az e területen alkalmazott költségvetési megoldásokra és pénzügyi eszközökre vonatkozó információk gyűjtésével és közzétételével.

(22) A Bizottságnak továbbra is rendszeresen nyomon kell követnie a 2011/85/EU irányelv végrehajtását. Meg kell határozni és meg kell osztani az említett irányelv rendelkezéseinek végrehajtásával kapcsolatos bevált módszereket.

(23) A 2011/85/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

A 2011/85/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdés második mondata helyébe a következő szöveg lép:

„Az államháztartás alszektorainak az 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet* A. mellékletében foglalt meghatározása alkalmazandó.

_____

*HL L 174., 2013.6.26., 1. o.”

b) a második bekezdés a következőképpen módosul:

i. az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) költségvetési számviteli és statisztikai jelentéskészítési rendszerek;”

ii. a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) országspecifikus számszerű költségvetési szabályok, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a költségvetési politika tagállamok általi teljesítése összhangban legyen a tagállamokra az EUMSZ rendelkezései alapján háruló, a költségvetési teljesítmény összefoglaló mutatószámai – például az államháztartási hiány, a hitelfelvétel, az adósságállomány vagy ezek főbb komponensei – formájában kifejezett kötelezettségekkel;”

iii. az e) pont helyébe a következő szöveg lép:

„e) nemzeti költségvetési eljárások meghatározott sorából álló olyan középtávú költségvetési keretek, amelyek az éves költségvetési cikluson túlra terjesztik ki a költségvetési politika időhorizontját, ideértve a középtávra szóló szakpolitikai prioritások és nemzeti költségvetési célkitűzések meghatározását;”

iv. a szöveg a következő h) ponttal egészül ki:

„h) strukturálisan független szervként vagy a tagállamok költségvetési hatóságai tekintetében működési autonómiával rendelkező szervként működő, a 8. cikkel összhangban létrehozott független költségvetési intézmények”.

2. A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A költségvetési számvitel rendszereit illetően a tagállamoknak 2030-ra integrált, átfogó és nemzeti szinten harmonizált eredményszemléletű pénzügyi számviteli rendszerekkel kell rendelkezniük, amelyek az államháztartás valamennyi alszektorát lefedik, és tartalmazzák az ESA 2010 szerinti adatok előállításához szükséges pénzforgalmi és eredményszemléletű információkat. Ezeket a költségvetési számviteli rendszereket belső kontrollnak és független auditoknak kell alávetni.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben* meghatározott államháztartási alszektorokra vonatkozó költségvetési adatok időben és rendszeresen nyilvánosan hozzáférhetők legyenek. A tagállamok a következő negyedév vége előtt vagy a vonatkozó adatoknak a Bizottság (Eurostat) általi közzétételét követően elkülönítve közzéteszik különösen a központi kormányzatra, a tartományi

kormányzatokra, a helyi önkormányzatokra és a társadalombiztosítási alapokra vonatkozó negyedéves adósság- és hiányadatokat.

(3) A Bizottság (Eurostat) az 549/2013/EU rendelet B. mellékletének 25., 27. és 28. táblázatával összhangban háromhavonta közzéteszi a negyedéves államháztartási pénzügyi statisztikai adatokat.

_____

*HL L 174., 2013.6.26., 1. o.”

3. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az éves és többéves költségvetési tervezés a legfrissebb információkat felhasználó, reális makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseken alapuljon. A költségvetési tervezésnek a legvalószínűbb makroszintű költségvetési forgatókönyvön vagy egy óvatosabb forgatókönyvön kell alapulnia. A makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseket a 8. cikkel összhangban létrehozott független költségvetési intézményeknek kell elkészíteniük vagy jóváhagyniuk. Ezeket az előrejelzéseket össze kell hasonlítani a Bizottság legfrissebb előrejelzéseivel. Magyarázatot kell adni a tagállam makrogazdasági és költségvetési előrejelzései és a Bizottság előrejelzései közötti jelentős különbségekre, beleértve azt az esetet is, amikor a külső feltételezésekben szereplő változók szintje vagy növekedése jelentősen eltér a Bizottság előrejelzéseiben szereplő értékektől.”

b) A (4) bekezdést el kell hagyni.

c) Az (5) és (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A tagállamok meghatározzák, hogy mely intézmény felelős a makrogazdasági és költségvetési előrejelzések elkészítéséért. A tagállamok és a Bizottság legalább évente technikai párbeszédet folytat a makrogazdasági és költségvetési előrejelzések elkészítéséhez alapul szolgáló feltételezésekről.

(6) Egy független szerv rendszeresen, objektíven és átfogóan értékeli a nemzeti intézmények által készített, az éves és többéves költségvetési tervezésre vonatkozó makrogazdasági és költségvetési előrejelzéseket, beleértve azok utólagos értékelését is. Az értékelés eredményét közzé kell tenni, és a későbbi makrogazdasági és költségvetési előrejelzések készítése során megfelelően figyelembe kell venni. Ha az értékelés legalább négy egymást követő év vonatkozásában jelentős torzítást észlel a makrogazdasági előrejelzések tekintetében, az érintett tagállamnak meg kell hoznia a megfelelő intézkedéseket, és ezt közzé kell tennie.”

d) A (7) bekezdést el kell hagyni.

4. Az 5. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„5. cikk

Minden tagállamnak egyedi számszerű költségvetési szabályokat kell megállapítania annak érdekében, hogy eredményesen előmozdítsa a többéves időszakra történő költségvetési tervezésre vonatkozó, az EUMSZ-ből eredő kötelezettségeinek való megfelelést az államháztartás egésze tekintetében. Az említett szabályoknak különösen a következőket kell elősegíteniük:

a) az EUMSZ-szel összhangban a hiányra és az adósságra vonatkozóan megállapított referenciaértékeknek és rendelkezéseknek való megfelelés;

b) az [(EU) XXXX – a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ága] rendelet rendelkezéseivel összhangban lévő többéves költségvetési tervezési időszak elfogadása.*

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) […/…] rendelete ([*dátum*]) [*teljes cím*], (HL L ...).”

5. A 6. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) a szabályoknak való megfelelés hatékony és időben történő nyomon követése a 8. cikkel összhangban létrehozott független költségvetési intézmények által készített megbízható és független elemzés alapján.” ;

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Amennyiben a számszerű költségvetési szabályok mentesítési rendelkezéseket tartalmaznak, a rendelkezésekben meg kell határozni azt korlátozott számú különleges körülményt, amely összhangban vannak a tagállamoknak az EUMSZ-ből és az [(EU) XXXX – a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ága] rendeletből eredő kötelezettségeivel, valamint azokat a szigorú eljárásokat, amelyek alkalmazásakor a szabályoknak való ideiglenes meg nem felelés megengedett. A mentesítési rendelkezések időbeli hatályát egyértelműen meg kell határozni.”

6. A 7. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„7. cikk

A tagállamok éves költségvetéssel kapcsolatos jogszabályainak összhangban kell lenniük a hatályos országspecifikus számszerű költségvetési szabályokkal.”

7. Az V. fejezetben a cím helyébe a következő szöveg lép: „FÜGGETLEN KÖLTSÉGVETÉSI INTÉZMÉNYEK”.

8. A 8. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„8. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a független költségvetési intézményeket, például a strukturálisan független szerveket vagy a tagállamok költségvetési hatóságai tekintetében működési autonómiával rendelkező szerveket nemzeti törvényekkel, rendeletekkel vagy kötelező erejű közigazgatási rendelkezésekkel létrehozzák.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézmények olyan tagokból állnak, akiket a közpénzügyek, a makroökonómia vagy a költségvetési gazdálkodás terén szerzett tapasztalataik és szakértelmük alapján, átlátható eljárások révén jelöltek és neveztek ki.

(3) Az (1) bekezdésben említett intézmények:

a) nem fogadnak el utasításokat az érintett tagállam költségvetési hatóságaitól vagy bármely más állami vagy magánszervtől;

b) képesek arra, hogy időben nyilvánosságra hozzák értékeléseiket és véleményeiket;

c) megfelelő és stabil saját forrásokkal rendelkeznek megbízatásuk eredményes ellátásához, beleértve a megbízatásuk részét képező bármilyen típusú elemzést is;

d) megfelelő és kellő időben biztosított hozzáféréssel rendelkeznek a megbízatásuk teljesítéséhez szükséges információkhoz;

e) független értékelők által végzett rendszeres külső értékelések tárgyát képezik.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett intézmények ellássák a következő feladatokat:

a) a kormány középtávú tervezésének alapjául szolgáló éves és többéves makrogazdasági és költségvetési előrejelzések készítése vagy a költségvetési hatóságok által használt előrejelzések jóváhagyása;

b) a kormány középtávú tervezésének alapjául szolgáló adósságfenntarthatósági értékelések készítése vagy a költségvetési hatóságok által készített értékelések jóváhagyása;

c) értékelések készítése a szakpolitikáknak a költségvetési fenntarthatóságra, valamint a fenntartható és inkluzív növekedésre gyakorolt hatásáról, illetve a költségvetési hatóságok által adott értékelések jóváhagyása;

d) az országspecifikus számszerű költségvetési szabályoknak való megfelelés nyomon követése a 6. cikkel összhangban;

e) az uniós költségvetési keretnek való megfelelés nyomon követése [az XXX rendelet – a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ága] és [az XXX rendelet – a Stabilitási és Növekedési Paktumkorrekciós ága] rendelettel* összhangban;

f) a nemzeti költségvetési keretrendszer rendszeres felülvizsgálata a keretrendszer következetességének, koherenciájának és hatékonyságának értékelése érdekében, beleértve az államháztartás különböző alszektoraihoz tartozó hatóságok közötti költségvetési kapcsolatokat szabályozó mechanizmusokat és szabályokat;

g) rendszeres részvétel meghallgatásokon és vitákban a nemzeti parlamentben.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy az érintett tagállam költségvetési hatóságai megfeleljenek az intézmények által a (4) bekezdésben említett feladatok keretében kiadott értékeléseknek vagy véleményeknek. Amennyiben az említett költségvetési hatóságok nem felelnek meg ezeknek az értékeléseknek vagy véleményeknek, az ilyen értékelések vagy vélemények kiadásától számított egy hónapon belül nyilvánosan meg kell indokolniuk, hogy miért nem tesznek eleget ezeknek az értékeléseknek vagy véleményeknek.

* A Tanács (EU) […/…] rendelete ([*dátum*]) [*teljes cím*], (HL L ...).

9. A 9. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok hiteles, hatékony középtávú költségvetési keretet hoznak létre, amely legalább négyéves költségvetés-tervezési időszak alkalmazását írja elő, biztosítva ezzel azt, hogy a tagállami költségvetési tervezés többéves költségvetés-tervezési megközelítést kövessen.”

b) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) a 2. cikk e) pontjában említett átfogó és átlátható többéves költségvetési célkitűzések az államháztartási hiány, az államadósság és bármely más, például a kiadásokra vonatkozó összefoglaló költségvetési mutató vonatkozásában, biztosítva, hogy azok összhangban legyenek az ezen irányelv IV. fejezetében előírt országspecifikus számszerű költségvetési szabályokkal és az [(EU) XXXX rendelet – az SNP prevenciós ága] rendelet vonatkozó rendelkezéseivel.”;

ii. a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) az államháztartásra, valamint a fenntartható és inkluzív növekedésre hatást gyakorló középtávú szakpolitikai intézkedések, többek között beruházások és reformok ismertetése, főbb bevételi és kiadási tételek szerinti bontásban, bemutatva, hogy a 2. cikk e) pontjában említett, a nemzeti költségvetési célkitűzések irányába történő középtávú kiigazítás hogyan valósul meg a változatlan politikát feltételező előrejelzésekhez képest.”;

iii. a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) arra vonatkozó értékelés, hogy a tervezett szakpolitikai intézkedések az államháztartásra gyakorolt közvetlen közép- és hosszú távú hatásuk fényében várhatóan hogyan befolyásolják az államháztartás közép- és hosszú távú fenntarthatóságát, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést. Az értékelésnek a lehető legteljesebb mértékben meg kell határoznia az éghajlatváltozásból eredő makroköltségvetési kockázatokat, azok környezeti és elosztási hatásait, valamint az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló szakpolitikai intézkedések államháztartásra gyakorolt közép- és hosszú távú hatásait.”;

c) a (3) bekezdést el kell hagyni.

10. A 10. és 11. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„10. cikk

Az éves költségvetéssel kapcsolatos jogszabályoknak összhangban kell lenniük a 2. cikk e) pontjában említett, középtávra szóló nemzeti költségvetési célkitűzésekkel. Bármilyen eltérést megfelelően indokolni kell.”

11. cikk

Ez az irányelv semmilyen módon nem akadályozhatja az újonnan választott tagállami kormányokat abban, hogy középtávú költségvetési tervüket az új szakpolitikai prioritásokhoz igazítsák. Ilyen esetben az új kormánynak jeleznie kell az előző és az új középtávú költségvetési terv közötti különbségeket.”

11. A VI. fejezet címe helyébe a következő cím lép: „AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS ÁTLÁTHATÓSÁGA”

12. A 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„12. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a II., III. és IV. fejezettel összhangban hozott intézkedések következetesek legyenek az államháztartás valamennyi alszektora tekintetében, és átfogóan lefedjék ezeket az alszektorokat. E célból a tagállamok előírják különösen a közszférában alkalmazott számviteli szabályok és eljárások következetességét, valamint az alapul szolgáló adatgyűjtési és -feldolgozási rendszereik integritását.”

13. A 14. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„14. cikk

(1) Az éves és többéves költségvetési jogalkotási folyamatok keretében a tagállamok közzéteszik azokat a szerveket és alapokat, amelyek nem képezik a rendes költségvetés részét, azonban az államháztartás részét képezik, beleértve az államháztartás alszektorait is. A tagállamok közzéteszik az említett szervek és alapok által az államháztartási egyenlegre és az adósságra gyakorolt együttes hatásnak megfelelő értékeket is, amelyek esetében az egyenlegre gyakorolt hatás magában foglalja a múltbeli és a várható jövőbeli műveleteket, az adósságokra gyakorolt hatás pedig a fennálló és várható új kötelezettségeket.

(2) A tagállamok átlátható módszertan alapján részletes információkat tesznek közzé az adókiadásoknak a bevételekre gyakorolt hatásáról a 2. cikk e) pontjában említett nemzeti költségvetési célkitűzések tekintetében.

(3) A tagállamok az államháztartás valamennyi alszektora tekintetében közzéteszik az állami költségvetésre potenciálisan nagy hatást gyakorló függő kötelezettségekre vonatkozó releváns információkat, beleértve az állami garanciákat, a nemteljesítő hiteleket és az állami vállalatok működéséből eredő kötelezettségeket, valamint a bírósági ügyekből eredő potenciális kiadásokat és kötelezettségeket, beleértve azok mértékét is. A tagállamok a lehető legnagyobb mértékben közzéteszik a katasztrófákkal és az éghajlattal kapcsolatos függő kötelezettségekre vonatkozó információkat is. A tagállamok közzéteszik az egyszeri garanciák múltbeli lehívásaira és a szabványosított garanciákkal kapcsolatban felmerült kiadásokra vonatkozó információkat. A közzétett információknak tartalmazniuk kell a katasztrófák és az éghajlattal kapcsolatos sokkok miatt elszenvedett gazdasági veszteségekre vonatkozó információkat, beleértve a közszféra által viselt költségvetési terheket és az ezek enyhítésére vagy fedezésére használt eszközöket. A tagállamok közzéteszik a kormányzati szektornak a magán- és állami tulajdonú vállalatokban és társaságokban lévő gazdaságilag meghatározó tőkerészesedésére vonatkozó információkat.”

14. A szöveg a következő 14a. cikkel egészül ki:

„14a. cikk

(1) A Bizottság 20XX. december 14-ig közzéteszi ezen irányelv hatékonyságának felülvizsgálatát.

(2) A Bizottság 2025. december 31-ig jelentést tesz a költségvetési számvitel Unión belüli aktuális helyzetéről és jövőbeli irányáról, figyelembe véve a nemzetközi költségvetési számviteli standardok tagállamok számára való alkalmasságának 2013. évi értékelése óta elért eredményeket.”

15. A 15. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„15. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 202x. december 31-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára. A Tanács ösztönzi a tagállamokat, hogy a maguk számára, illetve az Unió érdekében készítsék el saját megfelelési táblázataikat,

amelyekben a lehető legpontosabban bemutatják ezen irányelv és az azt átültető intézkedések közötti megfelelést, és e táblázatokat tegyék közzé.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(3) A Bizottság a tagállamoktól kapott információk alapján időközi jelentést készít az ezen irányelv végrehajtásának vonatkozásában elért eredményekről, amelyet 20XX. december 14-ig kell benyújtani az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(4) A tagállamok közlik a Bizottsággal azon főbb rendelkezések szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.”

16. A 16. cikket el kell hagyni.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök